

ŠPU - Špecifické poruchy učenia

Pojem špecifické vývojové poruchy učenia sa používa pre poruchy v oblasti čítania, písania, matematických schopností a pravopisu. Svojou povahou patria do oblasti endogénnych, čiže porúch vnútorných. Tieto poruchy majú individuálny charakter a mieru postihnutia a predchádza im dysfunkcia centrálného nervového systému. Ako vývojové sa označujú preto, lebo ide o neúplne vyvinutú funkciu pri súčasne inak neporušenom intelektu.

Dysgrafia

Je písomný prejav dieťaťa neúhľadný, či dokonca nečitateľný? Píše veľmi pomaly a tento výkon mu dáva riadne zabráť? Stáva sa mu, že zamieňa zrkadlovo obrátené písmená? Táto porucha sa často vyskytuje spolu s dysortografiou.

Prakticky to môže znamenať, že ak ho požiadate o zápis do kroniky, bude sa vykrúcať a nebude sa cítiť príjemne. Špeciálny prístup k takýmto deťom je ten, že tam, kde je to možné a vhodné, nahradzuje sa písomný prejav ústnym. Konkrétny príklad môže byť aj ten, že ak mu dáte zložiť nováčikovskú skúšku písomne, bude výsledok príšerný. Naopak, v ústnej forme môže excelovať, pretože je to jeho silnejšia stránka.

Dyslexia

Číta veľmi pomaly, či dokonca po slabikách? Zamieňa písmenká? Domýšľa si text? Prečíta text, ale horšie je to s porozumením obsahu? Dieťa nie je schopné naučiť sa čítaniu pri použití bežných výukových postupov, aj keď má primeranú inteligenciu a sociokultúrne príležitosti. Je to podmienené základnou poruchou poznávacích schopností.

Dysortografia

Robí dieťa nápadné, či dokonca nezmyselné chyby? Chýba mu cit pre jazyk? Zamieňa krátke a dlhé samohlásky? Ide o poruchu pravopisu, neschopnosť aplikovať do písomnej podoby naučené grafické pravidlá. Vyskytuje sa často spolu s dyslexiou a dysgrafiou a takéto deti sa súhrnne označujú ako dyslektici.

Dyskalkulia

Pletie si dieťa čísla? Má problém s orientáciou na číselnej osi - čo je viac a čo menej? Má problémy s orientáciou v priestore? Potom môže mať problém s dyskalkúliou a v počtárskych úkonoch sa nebude cítiť najlepšie. Častým prejavom je znížená schopnosť užívať matematické symboly. Takéto dieťa potrebuje na matematickú operáciu viac času než iné deti a takáto situácia môže na neho pôsobiť stresujúco.

Dysmúzia

Nemá zmysel pre rytmus? Nedokáže prstom vyťukať jednoduchý rytmus čo práve počul? To potom pravdepodobne nebude vyhľadávať ani tanec či iné aktivity založené na hudbe. Treba však rozlišovať medzi hanbením sa či traumou z hudobnej výchovy a skutočným "hluchom".

Dyspraxia

Je dieťa nápadne nešikovné, máva často drobné nehody? Pozorujete trasenie, alebo inak neobvyklé pohyby? Padajú mu veci z ruky častejšie ako je normálne? Má problém s pravo-ľavou orientáciou? Pri dyspraxii ide o zhoršenú kontrolu mozgu nad zámernými pohybmi.